

Stølsheimen
verneområdestyre

Møteinnkalling

Utval:	Stølsheimen verneområdestyre
Møtestad:	Teams
Dato:	26.10.2026
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldast snarast til verneområdeforvaltar. Vararepresentantar møter etter nærare beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 27/26	Godkjenning av innkalling og dagsorden		
ST 28/26	Val av styremedlem til å skrive under protokollen		
ST 29/26	Stølsheimen verneområdestyre - høyringsinnspel - Marin verneplan Sognefjorden		2022/16971

ST 27/26 Godkjenning av innkalling og dagsorden
ST 28/26 Val av styremedlem til å skrive under protokollen

Arkivsaksnr: 2022/16971-6

Sakshandsamar: Jorunn Vallestad

Dato: 19.10.2026

Utval	Utvalssak	Møtedato
Stølsheimen verneområdestyre	29/26	26.10.2026

Stølsheimen verneområdestyre - høyringsinnspel - Marin verneplan Sognefjorden

Innstilling frå forvaltar

Stølsheimen verneområdestyre vedtek følgjande uttale til forslaget om Sognefjorden marine verneområde:

Høyringsuttale frå Stølsheimen verneområdestyre til forslaget om Sognefjorden marine verneområde

Vi syner til [høyringsbrev om Sognefjorden marine verneområde](#), og ønskjer med dette å gje våre innspel til forslaget om vern og den vidare prosessen. Stølsheimen verneområdestyre har forvaltningsansvar for Stølsheimen landskapsvernområde som overlappar med det føreslegne Sognefjorden marine verneområde ved fjordarmen Finna fjorden. Vår uttale vil i hovudsak dreie seg om denne delen av det foreslåtte vernet.

Finna fjorden er allereie verna som del av Stølsheimen landskapsvernområde. Gjennom det eksisterande vernet er det berre overflata av fjorden som er verna og det marine vernet vil utfylle og forsterke vernet av fjorden ved at også vassøyla og sjøbotnen blir verna. Verneområdestyret meiner at ei slik styrking av vernet vil vere positivt for å kunne ta vare på fjorden på ein god måte. Finna fjorden er vurdert til å ha svært høg verdi, og området er dekkja av KULA-området (Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse).

I utgreiinga er Finna fjorden/Finna botnen trekt fram som eit mogleg referanseområde for forskning og overvåking. Grunnen er at Finna fjorden representerer eit område med tilnærma urørt natur, og er lite påverka av menneskeleg aktivitet. I praksis vil dette innebære at ein i dette området vil ha ein høgre terskel for å gje dispensasjon. Stølsheimen verneområdestyret er einig i at Finna fjorden er eit godt val av referanseområde.

I verneplanprosessen har det vore gjennomført mange undersøkingar av Sognefjorden med sidefjordane. Det er utført sannsynlegheitsvurderingar av førekomst av korallskog, mellom anna i Finna fjorden ved Finden. Undersøkingane av fjordane har og avdekkja utfordringar med helsetilstanden i mange av fjordane, men i Finna fjorden er helsetilstanden god. Eit vern vil bidra til å sikre den gode helsetilstanden i fjorden. Inngrep som t.d. tråling, oppankring av

båtar, mudring og utfylling kan gje varige og til dels irreversible skader på den verdifulle naturen. Eit vern vil hindre slike store øydeleggingar. Det vil sørge for at nødvendige undersøkingar blir gjort for å finne ut kva tiltak som kan utførast utan vesentleg skade på naturverdiane, og kva tiltak som bør stoppast.

Marint vern gjeld frå to meter under sjøkartsnulldet det ikkje grensar mot andre verneområde, og vil såleis ha liten påverknad på utbygging på land og i strandsona. Vernereglane i den førelegne verneforskrifta ser ut til å ha fornuftige unntak som sikrar drift og vedlikehald av eksisterande innretningar, ferdsel, fiske etc. Dei spesifiserte og generelle dispensasjonsreglane sikrar at andre positive tiltak også vil kunne få løyve.

Der det marine vernet overlappar med eksisterande verneområde er det viktig at verneforskriftene blir mest mogleg samkøyrte. T.d. er det tillate med havbeite utan faste installasjonar over vatn i Stølsheimen landskapsvernområde. I forslaget til forskrift for marint vern er utsetjing av organismer forbode, § 3 pkt b. Viss dette betyr at det er forbod mot havbeite, er det ikkje samsar mellom forskriftene. Det er og viktig at handhevinga av dei ulike forskriftene blir samkøyrte. Ein bør forsikre seg om at grunneigarar og andre i minst mogleg grad risikerer å måtte søke dispensasjon frå to ulike verneforskrifter for tiltak som kan påverke både over og under vatn, t.d. bygging av småbåthamn, navigasjonsinnretningar og liknande.

Verneområdestyret støttar valet om å la grensa til det marine verneområdet følgje vernegrensa der det er verneområde på land langs fjorden. På denne måten blir det ein naturleg samanheng mellom verneområda.

I § 9 i forslaget til ny verneforskrift står det at «Miljødirektoratet fastset kven som skal ha forvaltingsstyresmakta etter denne forskrifta.» Stølsheimen verneområdestyre vil foreslå at det blir oppretta lokal forvaltning av Sognefjorden marine verneområde, med eige verneområdestyre, slik som for dei store verneområda på land.

Stølsheimen verneområdestyre har gode erfaringar med ordninga med lokal forvaltning av Stølsheimen landskapsvernområde. Denne ordninga har gitt auka lokal eigarskap til vernet og meir ressursar lokalt, noko som igjen har vore med å utvikle ei meir positiv haldning til vernet enn det var ved opprettinga. Evalueringa av forvaltningsordninga for nasjonalparker og andre store verneområde som vart gjennomført av NINA m.fl. i 2021 viser til nokon av dei same funna. Der blir det mellom anna konkludert med at ordninga har bidratt til mindre konfliktnivå rundt vern av dei store verneområda og betre lokalt eigarskap. Dei kan ikkje sjå at forvaltningsmodellen har styrka ivaretakinga av verneverdiane totalt sett, men heller ikkje at den har svekka dei. Det pågår no eit arbeid med evaluering av organiseringa av verneområdeforvaltarar. Endringane som blir foreslått trur vi vil føre til endå betre forvaltning av verneområda framover. Det er viktig at det blir tilført tilstrekkelege ressursar til å få ei god lokal forvaltning av det marine verneområdet. Stølsheimen verneområdestyre vil gjerne bli inkludert i arbeidet med å utarbeide forvaltningsplan for området der det overlappar med Stølsheimen landskapsvernområde.

Verneområdestyret håpar og at vern vil gjere det lettare å få ressursar til å gjere tiltak for å forbetre miljøtilstanden i Sognefjorden. Stølsheimen verneområdestyre vil oppfordre til at det i det vidare arbeidet med marint vern blir lagt vekt på å få på plass ressursar både til vidare kartlegging og tiltak for å forbetre miljøtilstanden i fjorden.

Verneområdestyret støttar forslaget om at verknadane av naturmangfaldlova § 44 blir forlenga med 2 år. § 44 skal sikre verneverdiane i perioden frå oppstart av verneprosessen fram til endeleg vedtak om vern. Det er derfor viktig å forlenge denne til verneplanarbeidet er ferdig, for å hindre at viktige naturverdiar blir skada medan verneplanarbeidet pågår.